

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

127. Quænam in constitutione Piana veniant nomine incertorum computandorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

num. 40. *quenam in assignatione illius veniant consideranda?*

Respondeo: multa; nimirum qualitates & circumstantias loci, beneficii, personarum, morum, regionis, aliæque recitata à Rebuff. in tr. de congrua portione. q. 8. n. 61. & Surdo tr. de aliment. tit. 4. q. 25. nu. 44. Præcipue verò ad quatuor habendum respectum; nimirum conditionem personæ, Ecclesiæ situm, regionis consuetudinem, & Ecclesiæ facultates. Vanlonz. conf. 54. nu. 44. apud Barb. n. 42.

Questio 124. A quo assignari debeat Vicario congrua?

1. **R**espondeo primò: Episcopi seu Ordinarii esse assignare congruentem fructuum perceptionem juxta Trid. sess. 7. c. 7. Laym. ad c. 3. de off. Vicar. n. 1. vel potius arbitrari de sufficientia illius, dum ea assignatur Rectori seu Vicario à monasterio; neque enim, dum monasterium (cui v. g. ob inopiam à Papa concessa est Ecclesia, ut inde percipere possit fructus omnes) præsentat Vicarium Episcopo ab eodem instituendum, ita ex abrupto fit illa institutio, sed non aliter ad eam proceditur, quam præviâ assignatione congruæ, ad quam præstandam Episcopus monasterium illud compellet. Lott. loc. cit. n. 19.

Questio 125. Cui incumbat onus suppeditandi Vicario congruam?

Respondeo ei, qui percipit decimas, aliæque parochialia emolumenta, etiamsi non haberet curam habitualem, sive etiamsi nullam haberet curæ participationem; quinimò et si esset laicus, de Luca de paroch. d. 18. n. 3. dicens hanc esse certam regulam, & citans pro hoc Rotam decis. 420. p. 1. Recens. Porro cum Capitulum v. g. cui annexa est cura, non teneatur constituendo Vicario dare ultra id, quod percipit à parochia & parochialibus emolumentis, ut de jure certum esse, ait de Luca. loc. cit. n. 10. & d. 20. n. 6. dum id nimis parum est pro congrua, ad supplementum tenebitur & compellendus est populus mediis Ecclesiasticis; de jure enim receptum est, quòd quando emolumenta, quæ ratione curæ percipiuntur, non sufficiunt ad parochi congruam sustentationem, cogi debeat populus ad ea supplenda juxta dispositionem Trid. sess. 21. c. 4. ac ita etiam de jure communi cautum, præsertim ubi populus nullas solvit decimas, vel ita exiguas, ut non sufficiant ad congruam curati sustentationem, testatur loc. cit. citans Abb. & Surd. Barb. ad cit. locum Trid. nu. 15. quia tamen sæpe difficile est absque exercitio gladii spiritualis id à populo extorquere, ait idem Luca se consuluisse, ut ab Episcopo augeantur non nihil emolumenta illa parochialia ratione administrationis Sacramentorum solvi solita à populo.

Questio 126. Quanta assignari debeat congrua?

1. **R**espondeo: Trid. quoad hoc nihil certi statuisse, sed Ordinarii arbitrio remissis pro facti qualitate, & oneris proportionem, Card. de Luca ad Trid. d. 9. n. 7. quoad Vicarios seu œconomos deputatos Ecclesiæ vacanti, donec de Rectore provideatur, censuit S. Congregatio ad cit. c. 18. sess. 24. congruam portionem esse duos aureos singulis mensibus; hanc tamen declarationem non obsta-

R. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

re, quòd minùs pro his major congrua assignari possit; ubi necessarium pro temporum & locorum circumstantiâ, censet Garc. loc. cit. n. 17. & ex eo Corrad. l. 3. c. 3. n. 15. Nihilominus non posse vi istius aliarumque declarationum S. Congregationis, quas citant iidem; quin & vi ipsius Trid. illius decreti assignari Vicario tali vacantis Ecclesiæ omnes fructus pro congrua; cum ea à Concilio restringatur ad certam portionem istorum fructuum, tenent iidem AA. citantes pro hoc Nav. conf. 5. de offic. Ordinar. nisi fortè, ubi omnes fructus conjunctim non excederent congruam.

2. Quoad ceteros autem Vicarios superveniens Concilio constitutio Pii V. ad exequendam. hujus portionis modum & quantitatem definit his verbis: *ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum* (seu ducatorum moneta regionis ut ait de Luca) *summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis & aliis obventionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur &c.* remanente arbitrio circa medium inter utrumque extremum, de Luca *ibidem*. n. 8. ita tamen ut eareus congrua hæc minor esse non possit so. scutus, quatenus ipsius Ecclesiæ curata unita emolumenta sunt majora; secus si illa ad hanc summam non ascendat, in quo casu sufficit Capitulo vel alteri curam habitualem habenti omnia emolumenta assignare, vel ut fieri solet in quibusdam exiguis Cathedralibus, vel Collegiatis, assignari Vicario, qui etiam sit Canonicus, portionem massa grossa distributionum, supplendo quod deest, admittendo servitium cura loco servitii chori. de Luca. n. 9. citans seipsum de paroch. d. 20. Econtrario autem summa 100. scutorum (cujus excessus prohibetur) intelligitur de congrua pro ipsius Vicarii mercede ac sustentatione, non autem, ubi populi numerus vel Ecclesiæ qualitas, aliæque facti circumstantiæ majores operarios, aliæque sumptus exigunt, adèd ut quandoque praxis doceat, quòd etiam 300. vel 400. &c. assignentur Vicario, qui alia onera supportare debeat. de Luca n. 10. unde etiam quandoque in erectione Vicariæ facta à Papa plus pro congrua assignatur, quam determinatum.

Questio 127. Quenam in dicta constitutione Piana veniant nomine incertorum computandorum?

1. **R**espondeo primò: venire decimas frumenti & vini, quia hæc penes Vicarium sunt incertæ; quatenus nimirum non scit, quantum ex iis possit percipere. Corrad. l. 3. c. 9. n. 23. Item venire quotidianas distributiones, aliæque obventiones & emolumenta, quæ incerta sunt respectu summa; quæ in specie ignoratur; certificatur tamen ex eo, quòd in præteritum communiter, atque ut plurimum consuevit percipi. Barb. de jure Eccl. l. 3. q. 6. num. 44. Ratione tamen distributionum non tantum minutarum, sed etiam massa, ut vocant, grossa, quando computando non veniant in congrua, quæ datur Vicario, dum is est simul Canonicus, vide de Luca. de paroch. d. 20. n. 7. & 8. computari etiam primitias, ait Lott. l. 2. q. 12. n. 23. ex Mantica decis. 269. n. 2. & 6.

2. Respondeo secundò: non intelligi in dicta constitutione Piana omnino incerta (quia venter non debet pendere ab incerto; cum non patiat dilatationem. Corrad. loc. cit.) qualia sunt quæ merè ratione personalis latoris & officii habentur, ut funeraia, aliæque similia jura parochialia. Barb. ex

D 3

Leo:

Leo: *Theſ. fori Eccl. p. 1. c. 31. n. 6.* Quamvis re-
citus dicere videatur de Luca de paroch. d. 18. n. 12.
citans ſe ipſum de benef. d. 90. & de jurep. d. 10. ſi-
milijura parochialia ſolvenda occaſione ſepultu-
ræ (diftinguendo hinc eam partem, quæ vulgò dici
ſolet pro ſtola, ab ea, quæ datur ratione honorificæ
aſſociationis funeris ac laboris merè perſonalis, uti
hæc diſtinguit idem Luc. cit. n. 9.) & Sacramento-
rum, puta Baptiſmi, Matrimonii computanda eſſe
in congrua; quia non ſunt talia, quæ poſſunt eſſe
nulla; cum non poſſit populus non mori, non
naſci, non baptizari: & in pluribus parochiis præ-
ter horum jurium emolumenta nulli alii ſunt redi-
tus, unde congrua conſtituatur. Item quæ ex me-
rè voluntariâ accidentaliter devotione obveniunt, ut
ſunt eleemoſynæ altarium & ſimilia, aded ut ex
plurium annorum experimento curam certitudi-
nem, ſaltem moralem, non habeant: ſecus autem,
dum dicta moralis certitudo accedit; cum tunc in
fructu ſeu reditu veniant, Card. de Luca loc. cit. n.
8. citans ſe ipſam de paroch. d. 17. & ſeq. & de be-
nef. d. 90.

*Queſtio 128. An, & qualiter aſſignatâ
ſemel à principio congruâ, Vicarius eâ con-
tentus eſſe debeat?*

Reſpondeo debere illum eâ eſſe contentum, &
non poſſe impugnare conventionem ſupra
congruam ſemel factam: ſic deciſum à Rota
decif. 230. num. 3. p. 6. Recent. teſtatur ex Paulo de
Rubeis Barb. loc. cit. nu. 43. Corr. loc. cit. nu. 24. de
Luca de paroch. d. 19. n. 3. licet autem tenuitas aſſi-
gnationis ab initio factæ non ſufficiat, ut eâ augeri
debeat, Lott. cit. q. 12. n. 26. Hoc ipſum tamen
non procedit, ubi ita tenuis eſſet congrua, ut Vi-
carius ſe ſuſtentare nequeat, & ſuſtinere onera Ec-
cleſiæ (uti contingere poſſet, ſi ab initio congrua
non eſſet aſſignata in ſpeciebus, ſeu fructibus victui
ſufficientibus; ſed etiam pecuniâ, quæ ob ſenſim
auctam annonæ caritatem jam minus ſufficiens eſ-
ſet. Lott. loc. cit. nu. 27.) tunc enim non agitur de
Vicarii tantum, ſed & Eccleſiæ & Ordinis clericalis
præjudicio. Corrad. Barb. loc. cit. Lott. n. 28.
Quod ipſum tamen in dubio non præſumitur,
adeoque ex parte actoris juſtificari debet, quo ca-
ſu ſolum ſupplementum neceſſitatis peti poſſet.
Luca loc. cit. In ſumma itaque ſi inter Rectorem
& Vicarium ſemel facta conventio ſeu concordia
ſuper aliquorum bonorum ſeu jurium aſſignatio-
ne, præſertim ſi diu ſervata, ſervanda erit; etiam ſi
tractu temporis unius vel alterius partis læſiva ſeu
præjudicialis efficiatur; quoties læſio ad iniqui-
tatem non reducitur. de Luca de paroch. d. 33. n. 11.

*Queſtio 129. Ad quem ſpectet congrua Vi-
cariæ perpetuæ pro tempore, quo vacat?*

Reſpondeo: cum Vicariæ iſtiusmodi perpe-
tuæ erectæ in titulum regulentur jure benefi-
ciorum, & fructus beneficii, etiam curati,
pro tempore vacationis, quoties non intrat con-
ſtitutio Julii III. ad favorem Camera, de jure per-
tinent ad Eccleſiam, atque ex ejus perſona ad ſuc-
ceſſorem; hinc detracto ſolum ſalario, quod Eccle-
ſiâ vacante præſtari debet economo ſeu Vicario
proviſionali ad præſumptum T rid. congruæ anna-
les decurſæ tempore vacationis ſpectabunt ad Vi-
carium perpetuum deſuncti, ſeu aliter decedentis
ſucceſſorem, de Luca de paroch. d. 21. n. 2. Adeoque
hoc dependet tantum, ubi tam erectio Vicariæ,

quàm aſſignatio congruæ jam effectum ſortita eſt,
ita ut agatur de tempore vacationis ob ceſſum vel
deceſſum poſſeſſoris; tunc enim congrua jam ta-
xata dicitur diſmembrata à monaſterio vel Capi-
tulo, ejuſque bonis ac redditibus; non vero proce-
dit, ubi erectio nondum effectuata eſt, ſed ſolum
adeſt ſententia vel proviſio de erigendo; cum tum
adhuc ſecuta non dicatur dicta diſmembratio, ſeu
bonorum ſeparatio. de Luca *ibid.* n. 9.

*Queſtio 130. Qualiter Vicarius dicatur
curatus, & penes eum cura reſpectivè ad
Rectorem principalem?*

1. **R**eſpondeo primò: Vicarios (intellige non
intitulatos) non dici propriè curatos; cum
iſ, qui vice alterius curam exercet, curatus non di-
catur. Lott. l. 1. q. 20. n. 149. citans Felin. vide
eundem n. 140. & dicta ſuprà ad q. 1. de Vicariis.

2. Reſpondeo ſecundò: Vicarium perpetuum,
& non Rectorem principalem, ſeu habentem cu-
ram habitualem, tantum dici curam animarum ha-
bere. Barb. l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 30. Vide dicta
ſuprà.

3. Reſpondeo tertio in genere: curam (intelli-
ge habitualiter ſeu habitualem) reſidere penes
Prælatum ſeu Rectorem beneficii uniti; cura verò
exercitium ſeu curam actualem penes Vicarium in
illo beneficio unito deputatum. Barb. loc. cit. n. 28.
& ſeq. cum communi.

4. Reſpondeo quarto ſpecialiùs: cum cura ani-
marum incumbit Capitulo, non ut ſingulis, ſed ut
univerſis (uti ſape fit, & bene; licet enim jus pa-
rochiæ ſeu curæ ſit quid individuum, ſecus ac ex-
ercitium, curæ, quod dividuum eſt; adeoque ne-
queat eſſe diviſum in plures; poteſt tamen eſſe
apud unumquemque multorum in ſolidum, exem-
plo juridiſtionis, aliorumque jurium individuo-
rum, atque ita inter Capitulum & Eccleſiam con-
trahi matrimonium ſpirituale; cum pluralitas in
hoc ſenſu non conſideretur, niſi ad conſtituendam
univerſitatem, & conſequenter ad unam perſonam
fictam; ac ita capitulum ſeu Canonici in univer-
ſum eſſe, & dici Rector Eccleſiæ & ſponſus, Lott.
loc. cit. n. 113. & ſeq.) illudque eam adminiſtrat
per plures, vel unum miniſtrum amovibilem, ve-
rus Rector eſt ipſum Collegium. Lott. l. 1. q. 14. n.
93. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 6. n. 71. Videturque
tunc per illud aliud non committi, quàm nudum
officium circa ea, quæ ſunt Ordinis ſacerdotalis, re-
tentis hiſ, quæ ſunt juridiſtionis & regiminiſ.
Lott. *ibid.* n. 94. citans Lapum Alleg. 5. n. 7. ſi verò
eam adminiſtret per Vicarium perpetuum, aut per
unum ex obtinentibus dignitatem in ipſâ Eccleſiâ;
tunc iſ quidem dicitur curatus, non curâ collegii,
ſeu curâ familiæ; ſed curâ parochianorum, nihilo-
minus jus illud principaliter radicatur in ipſo col-
legio, curaque habitualis ipſa apud illud reſidet.
Lott. *ibid.* nu. 100. & ſeq. qui tamen nu. 104. addit:
quòd ſi Collegium habet Prælatum, tanquam ipſius
Collegii caput omnem juridiſtionem & omnem
curam, quæ aliàs ipſi Univerſitati compereret,
apud ipſum Prælatum eſſe. Porrò contingere po-
teſt, ut cura exerceatur in Collegiata, & tamen cu-
ra non pertineat ad Collegium, neque etiam illa
Collegiata ſit curata; imò ut Collegiata ſit ſimul
curata, & tamen cura jure aliquo ſpeciali ſpectet
ad aliquem extraneum, qui tunc erit verus ſponſus
& Rector. Lott. l. 1. q. 20. n. 131. & 13. quin etiam,
ut Eccleſia ſit Cathedralis & ſimul curata; curaque
neque